

privați și ale mănăstirilor»¹. Numărul lor mare, ca și alte cauze, au făcut însă ca unii dintre ei să nu găsească astfel de «pământuri libere», cerute de Kutuzov Divanului Țării Românești, și să se așeze pe diferite moșii.

Este foarte probabil că acea catagrafie, amintită mai sus, nu s-a făcut. Totuși un alt document ne ajută să facem o oarecare apreciere a situației băjenarilor. În iulie 1812, Divanul, care silise prin ispravnici pe băjenari să plătească oieritul, se vede nevoit să ia măsuri mai severe. Nu se plătise oieritul pentru peste 99.000 de oi ale băjenarilor așezați în 7 județe ale Țării Românești și anume: pentru 2 220 de oi în județul Slam Rimnic, 1567 — în Brăila, 1375 — în Saac, 1606 — în Prahova, 12.565 — în Ilfov, 40.000 — în Vlașca (în 5 sate întregi) și 40.000 — în Teleorman (în 9 sate)². Aceasta ne arată pe de o parte că băjenarii s-au stabilit nu numai în județele de la Dunăre, unde bine înțeles se așezaseră cei mai mulți, ci și în alte județe cum erau Prahova, Slam Rimnic, Saac, Dimbovița și altele³. Tot de acum datează o parte din așezările bulgare din satul Puntea de Greci (Dimbovița), băjenarii stabiliți aici fiind originari din Oreahovo, Plevna, Tirnovo, — după mărturia bătrînului Ion Păun, zis Cîmpoerul, din acelaș sat, dată în vara anului 1962.

Alții s-au așezat, așa cum am văzut mai sus, pe fostele hasuri turcești din jurul Severinului, Turnului, Giurgiului sau Brăilei, formînd «colonii speciale», după organizarea sugerată de Kutuzov. Potrivit dispozițiilor acestuia, pe fostele hasuri turcești și pe pămînturile nelucrate ale unor boieri sau minăstiri trebuiau să ia ființă astfel de colonii formate din mai multe sate, nu prea depărtate unele de altele, și care urmau să fie puse sub autoritatea unor pristavi, numiți dintre ofițerii ruși, care, fie din cauza rănilor, fie din alte cauze, nu mai puteau să ia parte la război.

Koronelli urma să elaboreze instrucțiuni pentru acești pristavi privind întreaga organizare a noilor așezări, instrucțiuni care trebuiau să fie apropiate de obiceiurile și de viața pe care o duseseră coloniștii în patrie. Deoarece Koronelli cunoștea prea puțin aceste obiceiuri, Kutuzov i-a propus să alcătuiască un comitet⁴, din care trebuiau să facă parte episcopul Sofronie de Vrața, fostul episcop al Silistrei, Kiril, căruia i se permisese să se stabilească la București, precum și fostul episcop catolic de Nicopol, care se afla deasemenea în Țara Românească, ultimul urmînd să fie consultat numai în ceea ce privea pe bulgarii catolici. Toate aceste instrucțiuni trebuiau aprobate de Kutuzov.

Din documentele cunoscute pînă acum nu avem nici o atestare că acest comitet ar fi luat ființă și ar fi lucrat în mod efectiv, după cum nu cunoaștem acele «instrucțiuni» pe care ar fi trebuit să le elaboreze. Ceea ce arată atît documentele rusești, cît și cele românești, este faptul că aceste colonii au luat ființă nu numai pe teritoriile hasurilor turcești, ci aproape pe tot țărmul stîng al Dunării. Cunoaștem de asemenea numele multor pristavi, precum și dispozițiile date de Koronelli că aceștia se vor supune în mod exclusiv directivelor sale, neavînd a asculta în nici o privință de ispravnicii locali sau de

¹ *Кутузов в задунайских княжествах*, Chișinău, 1954, p. 87.

² V. A. URECHIA, *op. cit.*, p. 528—529.

³ De exemplu, în jud. Dimbovița. Bibl. Acad. R.P.R. Mss. 357 f. 155 v.

⁴ Acest comitet preconizat pentru organizarea așezărilor bulgare din Țara Românească a fost socotit în mod greșit de către istoricul burghez Pastuhov drept un guvern bulgar provizoriu. Vezi PASTUHOV, *op. cit.*, p. 607, KONOBEV, *op. cit.*, p. 257.